

OPENBAAR MINISTERIE

**Voorwaardelijke
invrijheidstelling bij
strafzaken uitgesproken
voor 1 juli 2021**

Deze folder is bestemd voor veroordeelden van wie de uitspraak bij de rechtbank (als u niet in hoger beroep bent gegaan) of hof is gedaan voor 1 juli 2021.

Inleiding

U heeft een onvoorwaardelijke en onherroepelijke (definitieve) gevangenisstraf gekregen van **meer dan 1 jaar**. Nadat u **twee derde** van deze gevangenisstraf heeft uitgezeten, kunt u onder voorwaarden in vrijheid gesteld worden. Daar gelden wel allerlei regels voor. In deze folder leest u daar meer over.

Wat is voorwaardelijke invrijheidstelling?

Voorwaardelijke invrijheidstelling wordt ook wel afgekort tot v.i.

V.i. betekent dat u na het uitzitten van twee derde van de gevangenisstraf in bepaalde gevallen vrij kunt komen. V.i. kan verleend worden bij onvoorwaardelijke en onherroepelijke gevangenisstraffen van meer dan 1 jaar. Bij de v.i. geldt ook een bepaalde proeftijd. Tijdens deze proeftijd moet u zich aan alle voorwaarden houden. De proeftijd is per zaak verschillend. Voor straffen tussen 1 en 2 jaar geldt een andere berekening van de v.i. en de proeftijd.

Voorbeeld: bij een gevangenisstraf van 6 jaar kan de veroordeelde na vier jaar in aanmerking komen voor v.i. Het strafrestant bedraagt dan 2 jaar. De proeftijd is in dit geval eveneens 2 jaar.

Heeft u een gevangenisstraf tussen de 1 en 2 jaar?

Dan geldt niet de regel van twee derde van de straf. In dit geval kunt u in aanmerking komen voor v.i. nadat u 1 jaar en een derde van het overige deel van de gevangenisstraf heeft uitgezeten. De proeftijd is in deze gevallen altijd 1 jaar.

Voorbeeld: bij een gevangenisstraf van 1 jaar en 9 maanden kan v.i. plaatsvinden na 1 jaar en 3 maanden. Het strafrestant is 6 maanden. De proeftijd is 1 jaar.

Wie beslist of u v.i. krijgt?

Het Openbaar Ministerie (OM) beoordeelt of u voorwaardelijk vrij kunt komen. Het vraagt informatie over u aan de gevangenis, de reclassering en de officier van justitie of advocaat-generaal die zich met uw strafzaak heeft bezig gehouden. Het OM beoordeelt al deze informatie. Als het OM vindt dat uw v.i. nog niet in kan gaan dan zal de rechter gevraagd worden de v.i. voor een bepaalde tijd uit te stellen. De rechter behandelt het verzoek in uw aanwezigheid. Als het OM vindt dat er helemaal geen v.i. kan worden toegewezen dan vraagt het OM aan de rechter de v.i. af te stellen (niet verlenen). Ook dan krijgt u een oproep voor de zitting. Kan de v.i. volgens de regels nog niet ingaan? Dan vraagt het OM aan de rechter om hierover te beslissen.

Wat zijn de regels voor v.i.?

Voor v.i. gelden regels. Hieronder staat wanneer het OM bijvoorbeeld kan beslissen dat u geen of nog geen v.i. krijgt:

- U heeft zich ernstig misdragen tijdens de gevangenisstraf. U heeft bijvoorbeeld tijdens detentie een strafbaar feit gepleegd. Of u heeft iets gedaan waarvoor u straf heeft gekregen van de directeur van de gevangenis
- U bent tijdens uw gevangenisstraf ontsnapt of niet teruggekomen van een proefverlof
- U zegt dat u zich niet gaat houden aan de afspraken die bij v.i. horen
- Het OM vindt het niet verantwoord dat u v.i. krijgt omdat het risico te groot is dat u opnieuw strafbare feiten pleegt

Aan welke afspraken moet u zich houden tijdens v.i.?

Komt u onder voorwaarden vrij? Dan mag u weer werken, boodschappen doen, op bezoek gaan enz. U moet zich wel aan afspraken houden. De belangrijkste afspraak is dat u geen strafbaar feit pleegt. Dat geldt voor iedereen. Er kunnen ook regels zijn die alleen voor u gelden. Het OM beslist welke dat zijn. Voorbeelden van zulke afspraken zijn:

- U mag geen contact hebben met bepaalde personen
- U mag niet op bepaalde plaatsen komen (u krijgt bij deze afspraak meestal een elektronische enkelband)

- U stelt persoonlijke doelen op, bijv. voor werk of opleiding. Dit doet u samen met de reclassering
- U moet zich regelmatig melden bij de reclassering
- U moet zich laten behandelen door een psychiater of andere arts
- U moet onder begeleiding gaan wonen

U kunt geen bezwaar maken tegen deze afspraken. De reclassering en de politie controleren of u deze afspraken nakomt.

Wat gebeurt er als u zich niet aan de afspraken houdt?

Pleegt u tijdens de v.i. een nieuw strafbaar feit? Dan kan de rechter beslissen dat u alsnog de rest van uw gevangenisstraf (strafrestant) of een deel ervan moet uitzitten. Deze beslissing heet herroepen. Dit komt bovenop de opgelegde straf voor het nieuwe feit.

Houdt u zich niet aan de afspraken die met u persoonlijk zijn gemaakt? Dan kan het OM drie dingen doen:

- U krijgt een schriftelijke of mondelinge waarschuwing
- Uw afspraken veranderen; deze kunnen strenger worden
- Uw v.i. wordt helemaal of gedeeltelijk ingetrokken, en dus herroepen.

Wat gebeurt er als uw proeftijd voorbij is?

Als voor u geen reclasseringstoezicht geldt dan eindigt de v.i. als de proeftijd is afgelopen.

Staat u wel onder toezicht dan schrijft de reclassering een advies voor het OM. In dat advies staat hoe het toezicht is verlopen en of het nodig is om er nog mee door te gaan.

Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn als de behandeling nog niet klaar is. Of als u de doelen nog niet allemaal heeft behaald.

Het OM vraagt dan aan de rechtbank om het toezicht te verlengen. De rechter beslist of de proeftijd van uw v.i. wordt verlengd en voor hoe lang. Het OM bepaalt welke afspraken blijven gelden. Ook nu moet u zich aan deze afspraken blijven houden. Doet u dat niet?

Dan geldt hetzelfde als wat hierboven is beschreven.

Dit is een uitgave van:

Openbaar Ministerie
Afdeling Communicatie
Postbus 20305
2500 EH Den Haag
www.om.nl
Juli 2021

Aan de tekst van deze folder kunnen geen rechten worden ontleend.